

הנהלת חשבונות וחישובים מסחריים
סמסטר א' תשס"ח
מועד ב'

Q-51 A

מועד הבחינה: יום ו' 22.2.08, שעה 08:30.
משך הבחינה: 3.5 שעות (ללא אפשרות הארכה).
מספר עמודים: 4 עמודים.
חומר עזר: מחשבון כיס (ללא יכולת זיכרון פנימי).

הנחיות חשובות:

יש לענות על שתי השאלות בבחינה.

יש לצרף הסברים וחישובי עזר מפורטים. הציון יתפזר בין המרכיבים השונים של הפתרון וייתייחס לא רק לתוצאה הסופית של כל מרכיב ומרכיב אלא - גם ובעיקר - לדרך החישוב שלו.

במידה ונתוני השאלות אינם חד-משמעיים, או במידה ואינך יודעת/לחשב חלק מהנתונים הנדרשים: ניתן להניח הנחה סבירה כלשהי לגבי הנתונים החסרים, לציין אותה באופן ברור, ולהסתמך עליה בהמשך הפתרון.

ניתן לעגל את הסכומים לשקל הקרוב.

ב ה צ ל ח ה !!

הוראות חשובות לצורך סריקת מחברת הבחינה:

- נא להמנע מכתובה בעט ירוק או בעפרון.
- נא לא לכתוב בתחום השוליים.

בתום הבחינה על התלמיד להקפיד ולמסור למשגיחה באופן אישי את גיליון ומחברות הבחינה, ולהמתין עד אשר תסמן המשגיחה את המסירה.

שאלה 1 (70 נקודות)

חברת "על טעם וריח בע"מ" (להלן "החברה") הינה חברה מסחרית העוסקת ביבוא ושיווק תבלינים לחנויות מזון ולמסעדות. החברה הוקמה ביום 1 בספטמבר 2004 בהשקעה פרטית של 1.2 מיליון ש"ח על ידי חקלאי ממושב במרכז הארץ. להלן נתונים נבחרים ממאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2006 (בש"ח):

ביאור	31 בדצמבר 2006	
מזומנים	1,366,000	
לקוחות	1,140,000	1
מלאי	600,000	2
הוצאות מראש	220,000	3
רכוש קבוע	354,000	4
ספקים	1,600,000	2
הוצאות לשלם	80,000	5
חלויות שוטפות על הלוואות לז"א	100,000	6
הלוואות לז"א	400,000	6
הון מניות	1,200,000	7
פרמיה על מניות	-	7
עודפים	300,000	8

להלן נתונים נוספים אודות פעילות החברה:

- יתרת הלקוחות מוצגת במאזן בניכוי הפרשה לחובות מסופקים. מאז הקמתה, החברה נוהגת למכור את מוצריה ללקוחות באשראי של שלושה חודשים. החברה קובעת את מחיר המכירה של כל מוצר על בסיס עלות הרכישה שלו בתוספת של 100%. ביום 1 בנובמבר 2007, החברה שינתה לראשונה את מדיניות האשראי והמחיר שלה כלפי הלקוחות, והציעה הנחה של 5% במחיר ללקוחות שישלמו במזומן. מאז השינוי האמור, מחצית מהמכירות מתבצעות במזומן (במחיר מוזל) ומחצית באשראי של שלושה חודשים (במחיר מלא). גם המכירות במזומן וגם המכירות באשראי מתפזרות בצורה אחידה על פני חודשי השנה. כמות המוצרים שהחברה מוכרת ללקוחותיה במהלך כל שנה נשארה יציבה לאורך השנים. החברה נוהגת ליצור הפרשה גלובלית לחובות מסופקים בשיעור של 5% על חובות הלקוחות לתאריך המאזן.
- מאז הקמתה, החברה רוכשת את המלאי מספקים באשראי של שישה חודשים. ביום 1 אוגוסט 2007 חל שינוי במדיניות האשראי של הספקים ותקופת האשראי התקצרה משישה חודשים לארבעה חודשים. רכישות המלאי מתפזרות באופן אחיד על פני חודשי השנה. כמויות המוצרים שהחברה רוכשת מהספקים במהלך כל שנה ועלויות הרכישה שלהם נשארו ברמה יציבה לאורך השנים.
- יתרת ההוצאות מראש כוללת רק הוצאות שכר דירה ששולמו מראש. עם הקמתה ביום 1 בספטמבר 2004, שכרה החברה מבנה משרדים המשמש לפעילותה. החברה נוהגת לשלם לבעל הנכס שכר דירה לשנה מראש ביום ה-1 בספטמבר בכל שנה. שכר הדירה השנתי צמוד למדד המחירים לצרכן. מעבר

לשכר הדירה, החברה נושאת גם בעלויות תחזוקה (ארנונה, מים, חשמל וכו') של המבנה בסך של 30,000 ש"ח לחודש המשולמות בסוף כל חודש. הנהלת החברה מייחסת 40% משטח מבנה המשרדים ומהציוד הנמצא בו לפעילות השיווק ואילו היתרה מיוחסת לפעילות ההנהלה ואנשי המנהלה.

4. יתרת הרכוש הקבוע מוצגת במאזן בניכוי פחת שנצבר. הרכוש הקבוע של החברה כולל ציוד משרדי המופחת בקו ישר על פני 5 שנים וכלי רכב המופחתים בקו ישר על פני 4 שנים. עם הקמתה, ביום 1 בספטמבר 2004, רכשה החברה ציוד משרדי בעלות של 270 אלפי ש"ח. ביום 1 ביולי 2006, החברה גם רכשה שלוש מכוניות זהות המשמשות את סוכני המכירות. ביום 1 באפריל 2007 נגנבה אחת המכוניות והחברה קבלה פיצוי במזומן של 70 אלפי ש"ח מחברת הביטוח. כעבור חודש, החברה רכשה מכונית חדשה במקום זו שנגנבה בעלות של 90 אלפי ש"ח ששולמה במזומן. החברה נושאת בעלויות (ביטוח, תחזוקה שוטפת, דלק וכו') של 2 אלפי ש"ח בחודש בגין כל אחת מהמכוניות, אשר משולמות בסוף כל חודש. מעבר לנתונים האמורים, לא חלו תוספות או גרועות נוספות של רכוש קבוע.

5. יתרת ההוצאות לשלם כוללת רק הוצאות שכר עבודה שטרם שולמו לעובדים. החברה משלמת לעובדיה את שכר העבודה של כל חודש ביום הראשון של החודש העוקב. ביום 1 במאי 2007, החברה העלתה לראשונה את שכר העובדים בשיעור של 10%. מצבת העובדים של החברה נשארה קבועה במשך השנים, למעט שני עובדים חדשים (סוכן מכירות ועוזר למנכ"ל) שהצטרפו לחברה ביום 1 באוגוסט 2007 בשכר חודשי של 10 אלפי ש"ח כל אחד. מחצית מהוצאות השכר של החברה מיוחסת לפעילות השיווק ואילו היתרה מיוחסת לפעילות ההנהלה ואנשי המנהלה.

6. יתרת ההלוואות לזמן ארוך המוצגת במאזן בניכוי החלויות השוטפות. ביום 31 בדצמבר 2004 לקחה החברה הלוואה לחמש שנים. ההלוואה אינה צמודה ונושאת ריבית שנתית של 10%. ההלוואה נפרעת בחמישה תשלומים שווים של קרן בסוף כל שנה, כשהריבית השנתית השוטפת על יתרת הקרן שטרם נפרעה משולמת בסוף כל שנה. ביום 31 בדצמבר 2006 לקחה החברה הלוואה נוספת לשלוש שנים. ההלוואה נושאת ריבית שנתית של 6%, כשהקרן והריבית צמודים למדד המחירים לצרכן. הקרן, הריבית והפרשי ההצמדה בגין הלוואה זו נפרעים בתשלום אחד בתום תקופת ההלוואה.

7. ביום 15 ביוני 2007 מניות החברה הונפקו לראשונה לציבור המשקיעים בבורסה. החברה הצליחה לגייס סכום של 3 מיליון ש"ח במסגרת ההנפקה. בעל השליטה בחברה, אשר החזיק עד להנפקה במלוא מניות החברה, מחזיק לאחר ההנפקה רק ב- 60% ממניות החברה. החברה מתכננת להשקיע את הכספים שגויסו בהנפקה בהקמת קו ליצור עצמי של תבלינים. לצורך כך, הזמינה החברה מחו"ל מכונה מיוחדת הנבנית בהתאם לדרישותיה שעלותה 2 מיליון ש"ח. עד כה, החברה שלמה 1 מיליון ש"ח כמקדמה על חשבון המכונה, כשהיתרה תשולם במועד קבלת המכונה. יצרן המכונות התחייב לספק את המכונה לחברה במהלך חודש אפריל 2008.

8. החברה הכריזה ביום 15 בנובמבר 2007 על דיבידנד בסך 600,000 ש"ח לבעלי המניות. מחצית מסכום הדיבידנד שולמה לבעלי המניות במהלך חודש דצמבר 2007. החברה התחייבה לשלם לבעלי המניות את יתרת הדיבידנד בחודש פברואר 2008.

להלן נתונים לגבי התפתחות מדד המחירים לצרכן בשנים 2004-2007 :

<u>חודש</u>	<u>מדד המחירים לצרכן</u>
ספטמבר 2004	100
דצמבר 2004	104
ספטמבר 2005	105
דצמבר 2005	108
ספטמבר 2006	110
דצמבר 2006	112
ספטמבר 2007	115
דצמבר 2007	120

נדרש:

- א. הצגי את כל פקודות היומן לשנת 2007.
 - ב. הצגי את מאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2007.
 - ג. הצגי את דוח רווח והפסד של החברה לשנת 2007.
- בפתרון השאלה יש להתעלם מהשפעת המס ולהניח שלא חל מס על הכנסות החברה.

שאלה מס' 2 (30 נקודות)

במטרה לעודד עליה של יהודים מרחבי העולם לארץ ישראל, משרד הקליטה שוקל להעניק לכל עולה חדש את אחת מארבע ההטבות הבאות לפי בחירתו :

1. מענק חד-פעמי הניתן במועד העליה ארצה.
2. מענק שנתי בסכום שנתי קבוע הניתן מידי שנה החל ממועד העליה ארצה במשך חמש שנים.
3. הלוואה מסובסדת מסוג א בסכום של 800 אלפי ש"ח הניתנת במועד העליה ארצה. ההלוואה נושאת ריבית שנתית (אפקטיבית) נמוכה של 4% ללא הצמדה ונפרעת ב- 48 תשלומים חודשיים שווים של קרן וריבית שיתחילו כעבור ארבע שנים מיום קבלת ההלוואה.
4. הלוואה מסובסדת מסוג ב בסכום של 600 אלפי ש"ח הניתנת במועד העליה ארצה, ונפרעת בתשלום אחד של קרן וריבית (ללא הצמדה) כעבור 10 שנים.

משרד הקליטה נוהג להפקיד את הכספים הפנויים בפקדונות הנושאים ריבית אפקטיבית שנתית של 10%. במשרד הקליטה מעוניינים לקבוע את ארבע ההטבות החליפיות באופן שערך הנוכחי למועד מתן ההטבה יהיה זהה.

נדרש:

- א. חשבי את ההחזר החודשי של הלוואה מסוג א.
- ב. חשבי את סכום המענק החד-פעמי.
- ג. חשבי את סכום המענק השנתי.
- ד. חשבי את שיעור הריבית השנתית (אפקטיבית) הנדרש על ההלוואה מסוג ב.

פתיחה

הנהלת חשבונות וחשובים מסחריים סמסטר א' תשס"ח מועד ב'

מועד הבחינה: יום ו' 22.2.08, שעה 08:30.
משך הבחינה: 3.5 שעות (ללא אפשרות הארכה).
מספר עמודים: 4 עמודים.
חומר עזר: מחשבון כיס (ללא יכולת זיכרון פנימי).

הנחיות חשובות:

יש לענות על שתי השאלות בבחינה.

יש לצרף הסברים וחשובי עזר מפורטים. הציון יתפור בין המרכיבים השונים של הפתרון וייתכן
לא רק לתוצאה הסופית של כל מרכיב ומרכיב אלא - גם ובעיקר - לדרך החישוב שלו.

במידה ונתוני השאלות אינם חד-משמעיים, או במידה ואינך יודעת לחשב חלק מהנתונים הנדרשים:
ניתן להניח הנחה סבירה כלשהי לגבי הנתונים החסרים, לציין אותה באופן ברור, ולהסתמך עליה בתמשך הפתרון.

ניתן לעגל את הסכומים לשקל הקרוב.

בהצלחה !!

הוראות חשובות לצורך סריקת מחברת הבחינה:

- נא להמנע מכתובה בעט ידוק או בעפרון.
- נא לא לכתוב בתחום השוליים.

20/2/08

הר"מ - רשמי

פתרון שאלה 1 - סעיף א

		פקודות יומן - שנת 2007	
	ש"ח	זכות	חובה
$4 \cdot (1140000 / 0.95) \cdot 0.95 \cdot 1 / 12 =$ $4 \cdot (1140000 / 0.95) \cdot 11 / 12 =$ P.N.	380,000 4,400,000 4,780,000	מכירות	1 מזומן לקוחות מכירות
$1140000 / 0.95 + 4 \cdot (1140000 / 0.95) \cdot 9 / 12 =$ P.N.	4,800,000 4,800,000		2 מזומן לקוחות גביה מלקוחות
$0.05 \cdot (4800000 - 4400000) =$ P.N.	20,000 20,000	הכנסות חומ"ס	3 תפרשה לחומ"ס חובות מסופקים
$1600000 \cdot 2 =$ P.N.	3,200,000 3,200,000	ספקים	4 קניות קניות
$1600000 + 3200000 \cdot 7 / 12 =$	3,466,667 3,466,667	מזומן	5 ספקים תשלומים לספקים
$4 \cdot (1140000 / 0.95) / 2 =$ P.N.	3,200,000 800,000	קניות	6 עלות המכר מלאי מלאי ועלות המכר
	600,000 600,000	מלאי פתיחה מאזן	א6 מלאי פתיחה רוו"ה רישום מלאי פתיחה
	1,400,000 1,400,000	מלאי פתיחה רוו"ה	ב6 מלאי פתיחה מאזן רישום מלאי סגירה
$220000 + (220000 \cdot 4 / 8) \cdot 115 / 110 =$ $(220000 \cdot 12 / 8) \cdot 115 / 110 =$ P.N.	335,000 345,000 10,000	מזומן	7 הוצאות שכר דירה הוצאות מראש הוצאות שכר דירה

12*30000=	360,000	360,000	הוצאות תחזוקה מבנה מזומן	8
			הוצאות תחזוקה מבנה	
נתון (240000/3)*39/48= P.N.	65,000 5,000	70,000	רכוש קבוע רווח חוץ	9
			מכירת מכונית	
נתון P.N.	90,000	90,000	מזומן	10
			רכישת מכונית	
270000/5+2*80000/4+80000*3/48+90000*8/48=	114,000	114,000	רכוש קבוע	11
			הוצאות פחת הוצאות פחת	
3*2*12-2=	70,000	70,000	הוצאות תחזוקה מכוניות מזומן	12
			הוצאות תחזוקה מכוניות	
<u>עלות רכישת</u>		<u>עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2006</u>		
270,000	270000*32/60=	144,000	ציוד משרדי	
210000*48/42=	P.N.	210,000	שלוש מכוניות	
510,000		354,000		
80000*(4+8*1.1)+20000*5=	1,096,000	1,124,000	מזומן	13
80000+80000*(4+7*1.1)+20000*4=	28,000		הוצאות לשלם	
P.N.			הוצאות שכר	

$300000 \cdot 0.1 + 200000 \cdot (1.06 \cdot 120 / 112 - 1) =$ $300000 \cdot 0.1 =$ P.N.	30,000 27,143	57,143	14 הוצאות מימון מזומן הלוואות לז"א ריבית והפרשי הצמדה על הלוואות לז"א
--	------------------	--------	--

$500000 / 5 =$ P.N.	100,000	100,000	15 חלות שוטפת מזומן פרעון חלק מההלוואה לז"א
------------------------	---------	---------	---

$500000 / 5 =$ P.N.	100,000	100,000	16 הלוואה לז"א חלות שוטפת מיון חלות שוטפת של הלוואה לז"א
------------------------	---------	---------	--

<u>הקרו המקורית של הלוואה</u> $100000 \cdot 5 =$ 500,000 200,000	<u>יתרת הלוואות לז"א + חלויות שוטפות ליום 31 בדצמבר 2006</u> $500000 \cdot 3 / 5 =$ P.N. 300,000 <u>200,000</u> 500,000	הלוואה א הלוואה ב
---	--	----------------------

נתון $1200000 / 0.6 - 1200000 =$ P.N.	800,000 2,200,000	3,000,000	16 מזומן הון מניות פרמיה על מניות הנפקת מניות
---	----------------------	-----------	--

נתון P.N.	1,000,000	1,000,000	16 מקדמות מזומן תשלום מקדמה בגין מכונת יצור
--------------	-----------	-----------	---

נתון נתון P.N.	300,000 300,000	600,000	17 יתרת רווח מזומן דיבידנד לשלם הכרות דיבידנד ותשלום חלקי
----------------------	--------------------	---------	--

פתרון שאלה 1 - סעיף ב

חברת "על טעם וריח בע"מ"

מאזן ליום 31/12/2007

<u>ש"ח</u>		<u>ש"ח</u>	
	<u>התחייבויות שוטפות</u>		<u>רכוש שוטף</u>
1,333,333	ספקים	2,148,333	מזומנים
108,000	הוצאות לשלם	760,000	לקוחות
300,000	דיבינד לשלם	1,400,000	מלאי
100,000	חליות שוטפות	230,000	הוצאות מראש
<u>1,841,333</u>	סה"כ התחייבויות שוטפות	<u>1,000,000</u>	מקדמות
		<u>5,538,333</u>	סה"כ רכוש שוטף
	<u>התחייבויות לזמן ארוך</u>		<u>רכוש קבוע, נטו</u>
327,143	הלוואות לזמן ארוך	90,000	ציוד משרדי
<u>327,143</u>		175,000	כלי רכב
		<u>265,000</u>	סה"כ רכוש קבוע
	<u>הון עצמי</u>		
2,000,000	הון מניות		
2,200,000	פרמיה על מניות		
34,857	יתרת רווח		
<u>3,634,857</u>	סה"כ הון ועודפים		
<u>5,803,333</u>	סה"כ התחייבויות והון	<u>5,803,333</u>	סה"כ נכסים

פתרון שאלה 1 - סעיף ג

חברת "על טעם וריח בע"מ"

דו"ח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ב-31/12/2007

ש"ח	
4,780,000	מכירות
<u>2,400,000</u>	עלות המכירות
2,380,000	רווח גולמי
1,024,000	הוצאות מכירה
<u>959,000</u>	הוצאות הנה"כ
397,000	רווח תפעולי
57,143	הוצאות מימון
5,000	הכנסות אחרות
<u><u>334,857</u></u>	רווח נקי
	<u>הוצאות מכירה</u>
134,000	הוצאות שכר דירה
144,000	הוצאות תחזוקה מבנה
562,000	הוצאות שכר
70,000	הוצאות תחזוקה מכוניות
114,000	הוצאות פחת
<u><u>1,024,000</u></u>	
	<u>הוצאות הנהלה וכלליות</u>
(20,000)	הוצאות חומ"ס
201,000	הוצאות שכר דירה
216,000	הוצאות תחזוקה מבנה
562,000	הוצאות שכר
<u><u>959,000</u></u>	

פתרון שאלה 2

סעיף א

ההחזר התודשי של החלואאות

$$\text{PMT}(1.04^{(1/12)}-1, 48,800,000 \cdot 1.04^4) / 1.04^{(1/12)} = \approx 21,033$$

סעיף ב

הערך הנוכחי של החזר החלואה מסוג ב
סכום המענק החד-פעמי

$$\text{PV}(1.1^{(1/12)}-1, 48,210,33) \cdot 1.1^{(1/12)} / 1.1^4 = \approx 575,612$$

$$800,000 - 575,612 = \approx 224,388$$

סעיף ג

סכום המענק השנתי

$$\text{PMT}(0.1, 5, 224,388) / 1.1 = \approx 53,812$$

סעיף ד

הריבית הנדרשת r על החלואה מסוג ב מקיימת את המשוואה
הריבית הנדרשת על החלואה מסוג ב

$$600,000 - 600,000 \cdot (1+r)^{10} / 1.1^{10} = 224,388$$

$$r = 0.05$$